



ZWIĄZEK  
POWIATÓW  
POLSKICH

## **Stanowisko Konwentu Powiatów Województwa Lubuskiego**

### **Dotyczące podjęcia niezbędnych zmian legislacyjnych odnośnie finansowania domów pomocy społecznej**

Krosno Odrzańskie, 14 września 2022 roku

My, samorządy powiatowe postulujemy o dokonanie zmian w zasadach finansowania domów pomocy społecznej.

Stoimy w obliczu coraz trudniejszej sytuacji finansowej domów pomocy społecznej. Niestety, ale prowadzenie przez samorządy tego typu placówek destabilizuje nie tylko inflacja, ale i niedostosowane przepisy prawa, wymagające niezbędnych zmian legislacyjnych, które są szansą uzdrowienia systemu opieki nad seniorami. Celowym jest podjęcie działań zmierzających do zapewnienia stabilnego i trwałego systemu opieki długoterminowej w domach pomocy społecznej.

Zauważamy, iż konieczna jest nowelizacja m.in. ustawy o pomocy społecznej, dotycząca np. sposobu wyliczania średniego miesięcznego kosztu utrzymania w domu pomocy społecznej, ponadto zmiana ustawy o działalności leczniczej, umożliwiająca finansowanie domów pomocy społecznej ze środków NFZ, ale i zmiana przepisów prawa zezwalająca na rozszerzenie zakresu świadczonych usług przez domy poprzez umożliwienie prowadzenia działalności gospodarczej.

Odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej ustalana jest w sposób historyczny, nie odzwierciedla faktycznego kosztu świadczonych usług przez domy. Mechanizmy rynkowe i odpowiedzialność samorządów stanowią gwarancję ustalania tejże odpłatności na właściwym poziomie.

Koniecznym jest podział usług na medyczne finansowane z NFZ i pozamedyczne opłacane przez DPS. Zatem apelujemy o podjęcie działań systemowych, które zapobiegną dalszej destabilizacji finansowej i organizacyjnej domów pomocy społecznej.

W obecnym systemie prawnym domy pomocy społecznej są jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, a nie podmiotami leczniczymi. Trafiające do nich osoby często wymagają wzmożonej opieki

medycznej, a zatrudniane w nich pielęgniarki opłacane są ze środków budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Wobec powyższego postulujemy o zmianę przepisów prawa:

- a) dotyczącą zmiany sposobu wyliczania średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej;
- b) umożliwiającą funkcjonowanie domów jako podmiotów medycznych, w tym uruchomienie finansowania z NFZ dla pracujących w nich pielęgniarek;
- c) zezwalającą na rozszerzenie zakresu świadczonych usług przez domy poprzez umożliwienie prowadzenia dodatkowej działalności gospodarczej.

Wobec powyższego proponujemy następujące zmiany w ustawach:

Aktualne brzmienie	Propozycja zmiany	Uzasadnienie
<p><b>Art. 6 ustawy o pomocy społecznej</b></p> <p>15) średni miesięczny <i>koszt</i> utrzymania w domu pomocy społecznej - kwotę rocznych <i>kosztów</i> działalności domu wynikającą z utrzymania mieszkańców, z roku poprzedniego, bez <i>kosztów</i> inwestycyjnych i wydatków na remonty, powiększoną o prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, przyjęty w ustawie budżetowej na dany rok kalendarzowy, podzieloną przez liczbę miejsc, ustaloną jako sumę rzeczywistej liczby mieszkańców w poszczególnych miesiącach roku poprzedniego, w domu;</p>	<p><b>Propozycja 1</b></p> <p>średni miesięczny <i>koszt</i> utrzymania w domu pomocy społecznej - kwotę rocznych <i>kosztów</i> działalności domu wynikającą z utrzymania mieszkańców, z roku poprzedniego, bez <i>kosztów</i> inwestycyjnych i wydatków na remonty, powiększony <b>dwukrotnie</b> o prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, przyjęty w ustawie budżetowej na dany rok kalendarzowy, podzieloną przez liczbę miejsc, ustaloną jako sumę rzeczywistej liczby mieszkańców w poszczególnych miesiącach roku poprzedniego, w domu; (tu inflacja razy 2)</p>	<p>Konsekwencją proponowanych zmian brzmienia art. 6 pkt 15 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.) byłoby zwiększenie wysokości średniego miesięcznego <i>kosztu</i> utrzymania w domu pomocy społecznej, co przełoży się na wzrost środków na funkcjonowanie domu pomocy społecznej</p>
	<p><b>Propozycja 2</b></p> <p>średni miesięczny <i>koszt</i> utrzymania w domu pomocy społecznej - kwotę rocznych <i>kosztów</i> działalności domu wynikającą z utrzymania mieszkańców z roku poprzedniego, bez <i>kosztów</i> inwestycyjnych, powiększoną o prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, przyjęty w ustawie budżetowej na dany rok kalendarzowy, podzieloną przez liczbę miejsc, ustaloną jako sumę rzeczywistej liczby mieszkańców w poszczególnych miesiącach roku</p>	

	poprzedniego, w domu; ( <b>włączamy wydatki na remonty poniesione w jednostce</b> )	
	<p><b>Propozycja 3</b></p> <p>średni miesięczny <i>koszt</i> utrzymania w domu pomocy społecznej powiększony o pozyskane środki zewnętrzne (bieżące) - kwotę rocznych <i>kosztów</i> działalności domu wynikającą z utrzymania mieszkańców z roku poprzedniego (<b>powiększony o pozyskane środki zewnętrzne (bieżące)</b>), bez kosztów inwestycyjnych, powiększoną o prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, przyjęty w ustawie budżetowej na dany rok kalendarzowy, podzieloną przez liczbę miejsc, ustaloną jako sumę rzeczywistej liczby mieszkańców w poszczególnych miesiącach roku poprzedniego, w domu.</p>	
Nie ma przepisu w ustawie o pomocy społecznej w brzmieniu: „Dom pomocy społecznej może wykonywać działalność leczniczą na zasadach określonych w ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 633 z późn. zm.).	Dodanie nowego art. 58a do ustawy o pomocy społecznej w brzmieniu: „Dom pomocy społecznej może wykonywać działalność leczniczą na zasadach określonych w ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 633 z późn. zm.).	Analogiczna zmiana winna być wprowadzona do przepisów ustawy o działalności leczniczej poprzez dodanie art. 3 ust. 5 do tej ustawy, zgodnie z którym: „Dom pomocy społecznej może wykonywać działalność leczniczą jako podmiot leczniczy, o którym mowa w art. 4, polegającą na udzielaniu swoim mieszkańcom ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych”.
Przepisy prawa nie umożliwiają domom pomocy społecznej prowadzenia dodatkowej działalności gospodarczej.	Wprowadzenie zmian do ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o finansach publicznych polegających na umożliwieniu domom pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym prowadzonym przez j.s.t. pozyskiwania środków finansowych z	Prowadzenie działalności gospodarczej przez jednostkę budżetową w całości finansowaną ze środków publicznych, a taką jednostką jest DPS, wymagałoby stosownej dyspozycji zawartej w

	zewnątrz poprzez prowadzenie działalności gospodarczej.	ustawie, a dotąd taki przepis nie został wprowadzony.  W aktualnym stanie prawnym dyrektor domu pomocy społecznej prowadzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego nie posiada uprawnień do przyjmowania do domu pomocy społecznej osób na tzw. czasowy, odpłatny bez decyzji o skierowaniu wydanej na podstawie ustawy o pomocy społecznej.
Przepisy prawa nie zawierają partycypacji w kosztach utrzymania substancji domu pomocy społecznej przez j.s.t. proporcjonalnie do liczby mieszkańców skierowanych do DPS-u z danej jednostki samorządu terytorialnego	Wprowadzenie zmian do ustawy o pomocy społecznej polegających na wprowadzeniu obowiązku partycypowania przez JST w kosztach utrzymania substancji domu pomocy społecznej (m.in. inwestycje, modernizacja budynków) proporcjonalnie do liczby mieszkańców skierowanych do DPS-u z danej JST w formie dotacji przekazanej przez JST na podstawie wcześniej zaplanowanych remontów i inwestycji na dany rok budżetowy	Zmiana przepisów prawa przełoży się na wzrost środków na funkcjonowanie domu pomocy społecznej.

Zauważyć także należy, iż dotacje celowe na prowadzenie ponadgminnych domów pomocy społecznej są znacznie zaniżone i koniecznym jest wyrównywanie deficytów w sposobie finansowania mieszkańców przyjętych na tzw. „starych zasadach”.

Podjęcie niezwłocznych zmian legislacyjnych jest szansą uzdrowienia systemu opieki nad seniorami.

Przewodniczący Konwentu  
Powiatów Województwa Lubuskiego

Henryk Janowicz  
Starosta Żaganski